

Budování informační infrastruktury Armády ČR v podmínkách projektu Partnerství pro mír

Informatizaci považujeme nadále za jednu z rozhodujících cest zdokonalování systému řízení obrany České republiky a velení Armádě České republiky. Vzhledem k nedostatečné infrastruktuře a ještě stále zaostávající technizaci, zvláště v systému velení a řízení vojsk Armády České republiky, jsme již přijali některá opatření a budeme věnovat po dokončení transformace a reorganizace armády této oblasti zvýšenou pozornost.

Přitom budeme vycházet z české zahraniční politiky, která podporuje vytvoření celoevropského bezpečnostního systému a perspektivní zapojení České republiky do Severoatlantické aliance. Naší snahou bude vyrovnat se v oblasti informatizace úrovni, dosažené ve vyspělých armádách této aliance.

Komplexní automatizace AČR se uskutečňuje na bázi koncepce označované C⁴I² (Command, Control, Communication, Computers, Intelligence and Interoperability), která zahrnuje velení, řízení, spojení, počítače, průzkum a vzájemnou komunikaci a spolupráci. Předpokládá současný a koordinovaný rozvoj automatizace ve všech uvedených oblastech spolu s integrovaným využíváním všech podsystémů.

Pojetí C⁴I² je všestranně propracováno a ověřeno praxí NATO. Jsou všechny důvody k tomu, aby bylo respektováno v koncepci a při výstavbě nového automatizovaného systému velení, řízení a spojení pro AČR (ASVŘS AČR).

Nezbytným a prvořadým úkolem, vyplývajícím též ze státní informatizační politiky, je zásadní modernizace a systémové vybudování spojovací a **telekomunikační infrastruktury** pro velení a řízení armády v běžných mírových podmínkách i pro velení vojskům za krizových situací. Jejich struktura musí zabezpečovat přenosové prostředí pro všechny vojenské automatizované systémy velení a řízení a automatizované informační systémy v souladu s jejich hierarchickou organizační strukturou.

Základem stálé (stacionární) komunikační infrastruktury, budované až do jednotlivých vojenských posádek, bude stálá vojenská číslicová telekomunikační síť ALCATEL, celoarmádní datová síť (CADS) se systémem elektronické pošty a bezpečnostní systém umožňující přenos informací se stupněm utajení PT. Vedle toho bude vytvořena též stálá radioreléová síť, jejímž jádrem bude nově vyvinutý radioreléový komplex TEMPO, umožňující propojení digitálních ústředí ALCATEL 4300L. Plánujeme také zavedení systému hromadných rádiových sítí vojenského určení.

Vedle vybudování potřebného telekomunikačního prostředí bude v naší armádě finančně nejnáročnější **vytváření automatizovaných systémů velení a řízení** a jejich **automatizovaných informačních podsystémů**. Svým nařízením jsem počátkem tohoto roku vydal úkoly k provedení analýzy současného stavu a zpracování návrhu racionalizace informační soustavy v systému velení a řízení Armády České republiky. Dosavadní analýza a předběžné rozvahy ukazují, že bude účelné celkový systém velení a řízení, resp. jeho informatizaci a automatizaci řešit v následující struktuře dílčích systémů:

- na strategické úrovni velení a řízení
 - AIS GŠ AČR;
- na operační úrovni velení a řízení
 - AIS sborů;
- na taktické úrovni
 - AIS brigád, leteckých základen, útvarů.

Ve vertikální rovině jde o budování průřezových celoarmádních systémů v oblasti pozemního vojska, letectva a PVO, logistiky, mobilizačního doplňování, personálního, finančního, zdravotnického, policejního, zpravodajského, topografického a legislativního zabezpečení.

Předpokládáme, že některé části uvedených systémů bude Armáda České republiky řešit vlastními kapacitami specializovaných pracovišť, jiné bude zajišťovat

dodavatelským způsobem od domácích firem a podle ekonomických možností i nákupem v zahraničí.

Výstavba AIS AČR vyžaduje zajistit úplný a jednotný rozsah moderních telekomunikačních a datových služeb na bázi standardních prvků pro všechny potenciální uživatele v míru i při vzniku krizových situací. Spojovací sítě se proto musí budovat jako pružné, rozšiřitelné a musí se realizovat v dané etapě výstavby jednotlivých AIS AČR v rámci společného finančního rozpočtu.

Integraci AIS AČR se předpokládá zajistit napojováním lokálních sítí uživatelů, postupně budovaných jejich péčí v posádkách (objektech) k posádkovým telekomunikačním a datovým uzlům a jejich dálkového vzájemného propojování přes celoarmádní datovou síť. V sítích se plně uplatňuje koncepce otevřených systémů a jednotného řízení.

Splnění komplexních uživatelských požadavků na ASVŘS je nutné realizovat formou integrovaného systému, nikoli formou samostatných autonomně provozovaných zařízení. Vybavení pro systémy a sítě se předpokládá orientovat na skupinovou (týmovou) práci uživatelů formou skupinového vybavení (tzv. groupware), což odpovídá charakteru práce štábů a správních složek AČR. Vybavení sítí předpokládá práci s distribuovanými databázemi.

Za důležitou součást informační infrastruktury pokládáme **normotvornou a standardizační činnost** ve vztahu k technickému a programovému vybavení, bezpečnostním technologiím, řízení počítačových sítí, číselníkům, kódování informací apod. Do popředí v této souvislosti stavíme požadavek na zajištění vzájemné kompatibility a interoperability jednotlivých automatizovaných systémů velení a řízení i automatizovaných informačních systémů Armády České republiky mezi sebou, s obdobnými systémy na republikové a regionální úrovni státní správy, se systémy velení a řízení armád států ve struktuře celoevropské bezpečnosti a NATO.

V zavádění techniky a prostředků informačních technologií budeme proto vycházet z mezinárodně přijatých technických, programových a komunikačních koncepcí, standardů a norem, garantovaných mj. nadnárodní organizací X-OPEN, jejímž členem se stalo i NATO. Předpokládáme uplatňovat a dodržovat principy, standardy a normy, přijaté v armádách států NATO pro budování systémů typu C⁴I².

S dodržením uvedených standardizačních principů bude možné budovat aplikační platformu ASVŘS na technických a programových prostředcích různých dodavatelů.

* * *

Závěrem mi dovoluji vyslovit přesvědčení, že v rámci projektu Partnerství pro mír najde AČR své místo při řešení otázek budování moderních systémů velení, řízení a spojení s tím, že toto místo bude mít konkrétní odraz i v účasti AČR na společných cvičeních a při výměně specialistů. Výsledky započaté spolupráce mezi AČR a orgány NATO dávají záruky dalšího rozvoje AČR i v oblasti informační a komunikační infrastruktury.